

Харківський УНІВЕРСИТЕТ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківському ордену Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 18 (892)

Субота, 18 травня 1957 р.

Ціна 20 коп.

Чітко і організовано провести сесію

СКОРО розпочнеться весняна екзаменаційна сесія. Відповідальна хвилююча пора підведення підсумків навчально-виховної роботи на факультетах, курсах, групах. Близько 3600 студентів I—IV курсів відстоюватимуть на екзаменах право на звання студента старшого курсу. 758 студентів-випускників захищатимуть перед Державними екзаменаційними комісіями почесне право стати до лав радянських спеціалістів — будівників комунізму.

Екзаменаційна сесія покаже, в якій мірі організація навчально-виховної роботи на факультетах та самостійна робота студентів під час II семестру забезпечували виконання Директив XX з'їзду КПРС про підвищення якості підготовки спеціалістів: виявить успіхи і викриє недоліки, недоробки в роботі навчальної частини, деканату, кафедр, викладачів та студентів.

У напружені дні підготовки й проведення сесії професори, викладачі, всі громадські організації факультетів, курсів, груп повинні стати особливо близько до студентів, допомагаючи їм краще організувати самостійну роботу та своєчасно усуваючи все те, що заважає успішній підготовці до сесії.

На факультетах, курсах і в групах має бути створена громадська думка, що непримиренно ставиться до всьлякого роду проявів несвідомого, відсталого ставлення окремих студентів до навчання. Про що, як не про таке ставлення, свідчить те, що на ряді факультетів й досі не ліквідована академічна заборгованість? На геологічному факультеті, наприклад, ліквідували заборгованість лише 15 студентів з 33, на географічному — 19 з 39, на біологічному — 12 з 24. Деканатам і громадським організаціям цих факультетів слід відповідальніше поставитися до справи й домогтися ліквідації заборгованості найближчими днями. Щодо студентів, які через своє ледарювання чи відсутність потрібної підготовки до навчання в університеті стали вже постійними боржниками, час уже поставити питання, чи можуть вони надалі перебувати в університеті.

Суворіше слід заговорити на факультетах і в групах про такі ненормальні явища, як користування шпаргалками на екзаменах, спроби натиску на екза-

менаторів з метою домогтися вищої оцінки чи недозволених перескладання. Таких студентів слід рішуче викривати і засуджувати, а не виступати в ролі заступників, як це роблять іноді деякі комсорги.

Одним із завдань політико-виховної роботи у зв'язку з підготовкою до сесії є також необхідність роз'яснити студентам, що новий порядок зараховування на стипендію зовсім не передбачає одержання стипендії тими студентами, що мають лише задовільні оцінки.

Якщо студент, небало ставлячись до навчання, несистематично й мало працює, внаслідок чого дістане задовільну оцінку, — він стипендії не одержуватиме, хоч і матиме в ній матеріальну потребу. Після весняної сесії лише частина студентів з числа тих, хто матиме задовільну оцінку, буде зарахована на стипендію.

Якість проведення сесії у великій мірі залежить від чіткої підготовки до неї деканатів і кафедр. Деканати і кафедри повинні забезпечити успішне завершення виконання навчальних програм, провести колоквіуми з окремих розділів курсів, організувати оглядові лекції на найважливіші для студентів теми, скласти продуманий розклад консультацій, заліків та екзаменів, виділити спеціальні приміщення — кімнати для самостійної роботи студентів у ці дні, забезпечити їх всією потрібною навчальною літературою тощо.

Найважливішим завданням екзаменаторів є справедливо, по заслугах, в спокійній обстановці оцінити підготовку студента в жодному разі не припускаючи заниження вимог. Виконуючи постанови XX з'їзду КПРС про підвищення якості підготовки спеціалістів, професори, доценти і викладачі університету вже домоглися певного підвищення вимог до знань студентів. Якщо, наприклад, зимову екзаменаційну сесію 1955/1956 навчального року на відмінно і добре склали 84,3% студентів, на задовільно 11,3% і на незадовільно — 4,4%, то зимова сесія поточного року дала відповідно такі результати: 68,5%, 35,8%, 5,7%. Вчена Рада університету цілком правильно вимагає подальшого підвищення вимог до знань студентів. В цьому — одна з умов піднесення рівня їх підготовки.

КЛЯТВА МОЛОДІ

Комсомольці нашого університету взяли участь у міському мітингу, присвяченому Першому обласному фестивалю молоді.

Мітинг відкрив секретар Обкому комсомолу т. Гостев. Лунають Гімни Радянського Союзу та Української РСР.

Серед виступаючих — студент п'ятикурсник історичного факультету Владислав Курилов. «Комсомольці нашої країни, — говорить він, — завжди були надійною підпорою і помічником Комуністичної Іхали будувати нові міста. Разом з усією молоддю наші студенти партії і Радянського уряду. По заклику партії комсомольці і молоді працювали минулого року на ланах Казахстану. Ми клянемося партії, що всі знання, одержані в інституті, ми віддамо народу, будемо самовіддано працювати на благо Батьківщини. Всі сили віддамо боротьбі за мир. Наш народ не хоче війни. Нехай облетить уся земля кулю наш фестивальний заклик: «Миру — мир!»

Урочисто звучать слова клятви. Молодь клянеється партії бути вірною лєнінським ідеям, з честю виконувати накази партії, прагнути до нових успіхів в навчанні і праці, бути готовими віддати всі сили, а коли потрібно й життя за щастя народу, за Радянську Батьківщину.

П'ятикурсниця філфаку К. Мойсєєнко захищає дипломну роботу.

Колектив університету гаряче схвалює нову позику

Коли по радіо передали Постанову Ради Міністрів СРСР про випуск Державної позики розвитку народного господарства СРСР на суму 12 мільярдів карбованців, в партійному бюро філологічного факультету зібрались викладачі російського, українського та відділення романо-германської філології, комуністи і безпартійні.

Мітинг відкрив заміс-

Одноїстайна підтримка

ник секретаря партбюро доцент В. Н. Кнейчер. Він закликає присутніх схвалити постанову Ради Міністрів СРСР і разом з усім радянським народом дружно підписатися на нову позику. Слово бере доцент П. П. Вербицький. «З кожним днем міцніє наша Батьківщина. Радянські люди хороше розу-

міють, що добробут кожного окремо залежить від добробуту всього суспільства. Нам добре відомо, куди йдуть трудові карбованці. Це — нові заводи і університети, будинки відпочинку й школи. Це — підвищення обороноздатності країни. Ось чому я закликаю усіх викладачів факультету підписа-

тися на нову позику».

Виступають тт. Коноваленко, Балака та ін. Вони говорять про важливість нового державного заходу, гаряче підтримують Комуністичну партію і Радянський уряд, що виявляють повсякденне піклування про добробут нашого народу.

Після мітингу відбулась підписка на нову позику.

Це — для народу

Схвально зустріли звістку про випуск нової позики викладачі, аспіранти та лаборанти історичного факультету. Зразу ж розгорнулась підписка.

— Шоста п'ятирічка вимагає нових витрат для розвитку промисловості та сільського господарства, — сказав декан факультету А. Г. Слюсарський. — Партія та Уряд роблять все, щоб зміцнити нашу країну, підвищити культурний рівень народних мас. Нова позика — один з заходів для здійснення цієї великої справи. І тому від усього серця віддаємо в позику частину своїх збережень. Його підтримав доцент М. К. Колісник, який звернувся до присутніх на мітинг з закликом взяти активну участь в підписці на позику. Всі гаряче схвалили цей заклик.

Дружно і організовано пройшла підписка на історичному факультеті.

Потрібний для країни захід

Тільки-но радіо рознесло вістку про випуск нової позики розвитку народного господарства, як викладачі біологічного та економічного факультетів зібрались на мітинг. Відкрив його в одній з аудиторій біологічного факультету доцент І. Д. Манаков, секретар партійного бюро. Виступаючи в своїх промовах говорили про ту допомогу, яку подає народ своїй Батьківщині, підписуючись на позику; про великі досягнення нашої країни, про ту роль, яку відіграють в цьому державні позики. Всі гаряче підтримали виступ доцента А. Д. Масловського:

— Ми однойстно схвалюємо рішення Партії та Уряду про припинення виплати по позикам і від усього серця підтримуємо цю останню позику, як потрібний для нашої країни захід.

ПАРТІЙНЕ та профспілкове бюро біологічного факультету після опублікування тез доповіді М. С. Хрущова

про перебудову управління промисловістю і будівництвом організували на факультеті широке обговорення цього важливого історичного документу. На факультеті відбулись відкриті партійні збори, на яких виступили з пропозиціями і по-

Вивчаємо матеріали VII сесії Верховної Ради СРСР

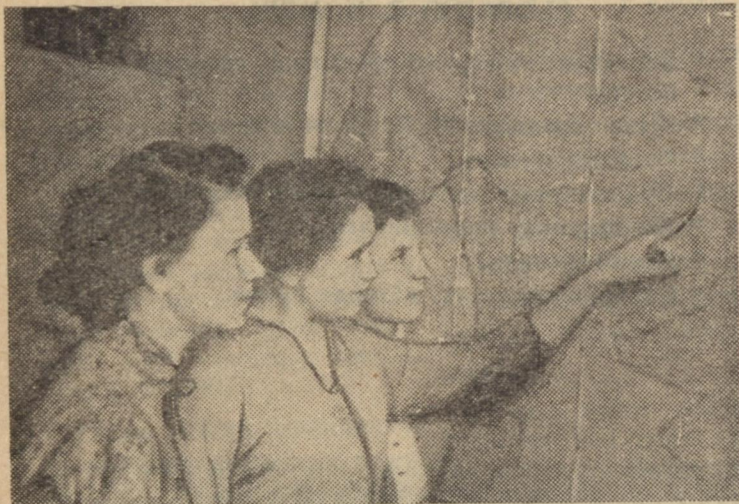
Підтримуємо всім серцем

ділилися з колективом своїми думками тт. Прокудін, Нікітін, Петров, Медведєв, Семененко, Тодоров, Матвієнко та ін.

Жваво обговорювався колективом хід сесії Верховної Ради СРСР, доповідь тов. М. С. Хрущова, виступи делегатів і ухвалені се-

сією Закон про перебудову управління промисловістю і будівництвом. Матеріали сесії детально висвітлювались в ході політзанять, на заняттях гуртків поточної політики тощо.

Колектив біологічного факультету однойстно підтримав і схвалив історичні рішення сесії Верховної Ради СРСР, спрямовані на дальше зміцнення економічної могутності нашої Батьківщини.

П'ять років провчилися на фізико-математичному факультеті Рита Трофимова, Тамара Криппа та Галія Ревенко. Пора розпочинати трудове життя. Цікаво ознайомитися, спочатку хоч би по карті, з місцями майбутньої праці. Дівчата одержали призначення до управління Алма-атинської залізниці.

Фото О. Кузіна.

Перший випуск радіофізиків

В приймальній ректора зібрались дипломники радіофізичного факультету — йде перший в історії нашого університету розподіл молодих радіофізиків.

Ось перед комісією кращі студенти факультету Місєєв та Шило. Вони одержують призначення викладачами в Харківський радіотехнікум. На не менш цікаву роботу направляються студенти Кремена, Резніченко, Вязметінова, Яковенко.

Взагалі призначень на підприємства та в учбові заклади нашого міста багато, і це недивно. Спеціалісти-радіофізики потрібні

в такому промисловому центрі, як наше місто.

Випускників нашого радіофакультету скоро можна буде побачити в Дніпропетровську (туди поїдуть тт. Верлооченко, Семенов та ін.), в Тулі, у Володимирській області.

Молоде подружжя Петрових буде працювати у науково-дослідному інституті м. Митищі. До цього ж інституту одержали призначення студенти Шеховцов, Мусієнко.

Можна не сумніватися, що перший випуск радіофізичного факультету буде хорошим початком.

А. ДОЛІН.

В гуртку якісного аналізу

Гурток якісного аналізу розпочав по-справжньому свою роботу лише в II семестрі. Зараз в ньому працюють студенти II і IV курсів. Другокурсники — близько 10 чоловік — одержали теми експериментальних робіт; майже всі вже закінчили теоретичну підготовку і розпочали готувати речовини для дослідів. Велику допомогу подають нам старші товариші-дипломники.

Одночасно на засіданнях гуртка ведеться і теоретична підготовка гуртківців — доповіді про методи праці і деякі теоретичні висновки в галузі дослідження у системах комплексних іонів. Доповіді ці, дуже важливі для нашої роботи, роблять викладачі.

Значною подією в житті гуртка була студентська наукова конференція. На секції аналітичної хімії було заслухано ряд доповідей. Особливо цікавими були доповіді наших гостей, зокрема Максютової Г., з Казанського університету. Вона розповіла про нові й цікаві методи, які використовуються в роботі над такими темами, як у нас.

С. МАРКЕЛЬ.

Зв'язок з виробництвом

Подяка вченому

Цими днями на ім'я ректора університету прийшов лист з подякою вченому:

«Дирекція Харківського заводу зуболікарських матеріалів висловлює глибоку подяку члену-кореспонденту Академії наук УРСР, доктору хімічних наук професорові М. А. Ізмайлову за керівництво дисертацією начальника Центральної заводської лабораторії нашого заводу тов. Безуглого В. Д. на тему «Застосування полярографічного методу при дослідженні лікарських препаратів», захищену 22 квітня

«ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» 1957 року.
Стор. 2. 18 травня 1957р. Директор заводу Є. АРОНОВ».

Часто можна побачити в лабораторії студентів-третьоккурсників радіофізичного факультету Пичугу та Онищенка. Закохані в свою майбутню професію, вони приділяють весь вільний час улюбленій роботі.

Про авторитет комсомольського активіста

Мало хто з студентів географів не знає третьоккурсницю — відмінницю навчання Люду Цовбу. Завжди жвава, дуже активна, політсектор факультетського комсомольського бюро, Люда користується заслуженим авторитетом, міцно завоювала довіру товаришів.

На протязі всього студентського життя: на лекціях і семінарах, у стосунках з викладачами і на громадській роботі складається світогляд студента, майбутнього радянського спеціаліста. Вузівська комсомольська організація закликає розвивати цей світогляд. Комсомольські активісти повинні очолити вузівську молодь, спрямовувати її енергію на найголовніше — на відмінне оволодіння обраною професією, на те, щоб у вузі придбати якості патріота, гідного вести різноманітну роботу серед населення, нести в маси знання й культуру.

Але не завжди це наші активісти почувають відповідальність за виховання кожного студента. Буває й так, що часом активісти байдуже поглядають, а іноді й зовсім не помічають, як їх товариш на протязі усіх років навчання порушує дисципліну, не виявляє ніякого інтересу до навчання, зовсім байдуже ставиться до громадського життя. Такий студент по закінченні вузу не зможе стати активним, свідомим будівником комунізму. Хто в цьому винен? Перш за все комсомольська організація, що пройшла повз цього студента, не помітила його пасивності. Ось чому комсомольці пред'являють до своїх активістів високі вимоги.

Члени ВЛКСМ самі обирають свої керівні органи, які звітують перед ними і можуть ними змінюватися. Комсомольці — господарі своєї організації. Керівники комсомольської організації не наділяються правом командування. Вони користуються великим впливом на комсомольців, впливають силою авторитету. А авторитет, як вказував В. І. Ленін, завойовується роботою, визначається великим досвідом, знанням, здібностями. Ці якості допомагають комсомольським керівникам переконувати людей, вести їх за собою.

Вибори активістів у керівні органи — відповідальна і серйозна

справа. Від того, хто буде обраний до активу, залежить життя й робота організації. А у нас іноді вибори перетворюються у формальний захід. Актив обирають за принципом «будь-кого, аби не мене». Внаслідок цього в бюро потрапляють люди, які іноді не вміють, а іноді просто не бажають працювати. Так трапилось на біологічному факультеті. Фізкультурний сектор профбюро було доручено студенту Реві, що цього року переведений до нас з педінституту. З пропозицією обрати його виступила студентка-першокурсниця, яка майже його не знала. Сам Рева відмовлявся уперто, але все ж таки був обраний. Результат — бездіяльність, невміння організувати, небажання працювати. Ясно, що й авторитету у нього немає. А ось інший приклад, теж з біологічного факультету. Студентка Нікітіна, голова низової ради, не тільки фактично веде всю спортивну роботу факультету, не тільки страждає душею за спортсменів, але ще й намагається притягти до роботи «активіста» Реву. Два керівники комсомольця, два активіста — два різні приклади ставлення до роботи.

Обличчя комсомольського активіста визначається його внутрішнім змістом, тією живинкою, яка притягає, підкорює, вимагає стати кращим. У активістів молоді навчається правильному ставленню до суспільства, до родини, один до одного. Але для того, щоб навчати інших, треба мати на це моральне право. Спитаєте, має його, це право, політсектор студкому гуртожитку на Шатилівці О. Артеменко?

Суворі свідомі дисципліна однаковим обов'язком для всіх. Активіст навіть в деякій мірі повинен суворо ставитися до самого себе: він повинен почувати, що за його поведінкою, зростанням слідує весь колектив, що товариші не простять йому недисциплінованості.

Мало бути тільки активним.

Посилити керівництво виховною роботою студентів під час практики

В цьому семестрі практика була поставлена значно краще, ніж раніше. На факультетах вдало підібрали групових методистів, для виконання цих обов'язків були запрошені і кращі вчителі міських шкіл.

Але в деяких школах групові керівники-методисти ще недостатньо приділяли уваги педпрактиці і формам її організації. Так, наприклад, в 133 школі 16 студентів філологів було розподілено на 4 бригади, кожна бригада працювала окремо. Внаслідок цього не всі студенти відвідували школу щоденно. На уроках та під час їх обговорення були присутніми, як правило, 1—2 студенти. Тут і уроки зривалися з-за того, що практиканти несвоєчасно готували плани їх проведення, тут студенти провадили уроки без методиста. Ця група майже не цікавилась досвідом виховної роботи.

Слабе керівництво з боку деяких методистів виховною роботою студентів ми вважаємо одним з істотних недоліків у проведенні педпрактики. Багато хто з студентів відкладає проведення виховної роботи на кінець практики, і з цим, як не дивно, погоджуються деякі методисти. На їх думку, головне — дати гарні уроки, а потім вже приступити до виконання ви-

Активність повинна мати міцну основу — самодисципліну. На фізико-математичному факультеті культмасовий сектор очолює комсомолка Черніна. Йї з великим трудом вдається сполучати у собі внутрішню дисципліну і активність організатора. І то не завжди. А це необхідно. Інакше, як можна вимагати такої дисципліни від своїх товаришів?

Комсомольський керівник повинен бути однаково уважним до всіх студентів, а то іноді буває так: впливаються до колективу тихі, скромні студенти, що не наважуються про себе нагадати, а активісту ніколи поговорити з ними. Вони живуть в стороні від усіх справ, доручень їм не дають, до громадської роботи не притягають, на зборах не згадують. Поступово вони втрачають інтерес до життя своєї організації, стають непотрібним баластом. Активіст повинен уважно ставитися до таких студентів.

Вмілий підхід до людини — цінна і важлива якість. Валя Головач, студентка III курсу історичного факультету, відповідальна за шефський сектор, дуже уважна і чуйна у ставленні до своїх товаришів. І це створило їй репутацію чудового організатора, ініціатора, авторитетного керівника.

Виховувати активістів повинен сам колектив. Він повинен вимагати від кожного свого члена не байдужих спостережень, а активної участі у громадському житті. Ведучи роль у цьому повинні відіграти комсомольські активісти, авторитет яких і повага до них з боку товаришів визначається їх роботою, їх вимогливим ставленням до самих себе, їх знаннями, вмінням пробудити ініціативу своїх товаришів.

Скоро розпочнуться звітні-виборчі комсомольські збори в групах. З усією серйозністю треба поставитись до них, до оцінки роботи за рік, до обрання нового комсорга.

В. СТРАЖНИКОВА.

ховних залікових заходів. Не всі групові методисти вимагають, щоб студенти з перших же днів перебування в школі бралися до виконання обов'язків помічника класового керівника.

Відомо, що організувати виховні заходи з класом значно важче, ніж підготувати і провести урок. Разом з тим уроки студентів контролюють і методист, і вчитель, іноді і завуч школи, навіть члени кафедр і факультетські керівники. Їх детально обговорюють, вказують на помилки. А ось така важлива ділянка як виховна робота студента, де по суті виявляється вміння організувати колектив учнів, виховувати високі моральні якості майбутніх будівників комуністичного суспільства, мало кого цікавить.

Підвищення якості підготовки вчителів, вихователів майбутніх будівників комуністичного суспільства, — дуже важливе завдання.

Для успішного його вирішення необхідно посилити контроль і керівництво виховною роботою, яку провадять студенти-практиканти, з боку групових керівників-методистів, членів кафедри педагогіки та членів спеціальних кафедр.

Т. БАЧИНСЬКА,

викладач кафедри педагогіки.

Нехай міцніють зв'язки між студентами різних міст

З кожним роком все міцнішають зв'язки між студентами-гуртківцями різних міст нашої країни. Хорошою традицією стало обмінювання доповідцями на звітних студентських наукових конференціях. Щороку до нас в університет приїждять чимало студентів з інших вузів із своїми доповідями. В свою чергу наші студенти — кращі гуртківці — їздять як представники Харківського університету до Москви, Ленінграда, Києва, а також в інші міста на студентські наукові конференції. Ці поїздки ще міцніше з'єднують нас, служать вірною запорукою успішної наукової роботи студентів — майбутніх молодих науковців. У гуртківців з різних міст виявляються спільні теми, в розробці яких вони один одному подають дружню допомогу, що, безумовно, сприяє і успішній розробці теми і дальшому зближенню студентів-гуртківців різних вузів.

СНТ філологічного факультету вже не перший рік підтримує зв'язки з СНТ філологів Москви, Києва, Одеси, Тарту. Це активізує роботу гуртків факультету, які охоче переймають кращий досвід своїх товаришів з інших міст. Лише за останні 3 роки наші студенти їздили з доповідями в Тарту, Ленінград, Одесу та Дніпропетровськ. Багато цікавого розповідали вони, повернувшись до Харкова.

Цього року наш факультет виявився особливо гостинним. Представники вузів з п'яти міст приїхали на нашу традиційну конференцію. З великою увагою прослухали наші студенти доповідь свого московського товариша про розвиток міжнародних штучних мов. Позитивно оцінила аудиторія й доповіді київських студентів-мовників. Наші літератори були задоволені цікавими дослідженнями в галузі української, російської та польської літератури, з якими виступили гості з Ленінграда, Києва, Одеси. Звітна студентська наукова конференція філологічного факультету цього року в цілому свідчила про значний зріст наукової роботи серед наших студентів. Так, цього року на міський огляд студентських наукових робіт факультет виставив 10 праць, більше ніж у минулому. Слід думати, що цей поступ вперед не припиниться й надалі.

І. МУРОМЦЕВ,
студент V курсу філфаку.

Засідання гуртка нової історії.
Виступає студентка IV курсу Цуканова.

Виставка наукових робіт

Однією з обов'язкових умов проведення фестивалю була підготовка виставки наукових робіт. Вона відкрилась в Ленінські дні, одночасно з студентською конференцією.

Президія СНТ приділила особливу увагу підготовці виставки, але головну роль відіграла ініціатива та енергія самих членів факультетських СНТ.

Привертала увагу чудово, зі смаком оформлена виставка геологічного факультету. Гуртківці добре і багато попрацювали над оформленням стендів, колекцій, карт. Кожен гурток взяв участь у підготовці до виставки. Тут і колекція палеонтологічного гуртка, і колекція мінералів, і окремий стенд «Геологічна практика на Кавказі», що ілюстрована розгорнутою картою Кавказу. На стенді гідрогеологічного гуртка ми бачимо цінні роботи Фесенка та Зверева, друковані праці наших студентів. Про те, як відбувалась практика в Донбасі, розповідає стенд «Різні шляхи студентів геолфаку». А на іншій карті вказані місця, де працюють зараз випускники геологічного факультету. В усі кінці країни протягнулися білі ниточки від нашого міста. На стендах — численні грамоти, якими нагороджені члени СНТ геолфаку. Безумовно, товариші Штовфан, Сафонов, Каплін, Кац, Ковалевський та інші немало попрацювали, щоб підготувати таку виставку.

Непоганий і стенд біологічного факультету. Крім фотографій і праць, біологи представили ко-

лекцію птахів та гризунів. Стенд хіміків, на якому були широко представлені студентські наукові праці, непогано було б поживити діаграмами, фотографіями. Зуміли цікаво показати виробничу практику студенти географічного факультету. Радіофізики експонували велику кількість радіоапаратури, зробленої руками гуртківців.

На жаль, такі великі факультети як фізмат та філфак зовсім не представили на виставку своїх стендів. Видно, активісти СНТ цих факультетів не зуміли зрозуміти всю важливість і необхідність організації виставки. Замість ж малих мальчиків і бідний стенд представили на виставку істориків.

Виставка СНТ нашого університету наочно проілюструвала досягнення в роботі наукових студентських гуртків за минулий рік.

М. НІСНЕВИЧ.

В ГОСТЯХ У МІНЧАН

За запрошенням СНТ Білоруського державного університету ім. В. І. Леніна мені довелося взяти участь у 13-й студентській науковій конференції, присвяченій 87-річчю з дня народження В. І. Леніна. Крім мене, в конференції брали участь гості з Одеси, Ужгорода, Києва, Ленінграда, Вільнюса.

Конференція як по організації, так і змістом доповідей справила на мене і на інших гостей ду-

же хороше враження. Вона привернула увагу великої кількості слухачів. Були представники навіть місцевих десятирічок. Під час засідань на протязі всіх трьох днів зал був переповнений. Доповіді викликали багато запитань і жваве обговорення. Виступали як викладачі, так і студенти.

В Білоруському університеті є традиція організовувати факультетські конференції, як зовсім са-

лись обгрунтованістю, глибоким знанням вивчаемого предмету.

На кафедрі дарвінізму проходив залік з генетики та селекції тварин. Тут теж були свої кращі: Адоньєва, Майстренко, Большакова, Боздуган.

Хороші відповіді можна було чути і на кафедрі безхребетних.

Зараз всі старанно готуються до іспитів та переддипломної практики.

А. ЧЕРНИШОВА,
Г. ГНАТЧЕНКО,

студентки IV курсу біофаку.

ТРИВОЖНІ

Зобков, і знов, вже який раз — Оттич.

Через декілька днів сесія на нашому факультеті буде в розпалі, а є ще цілий ряд студентів (першокурсники Готвенський, Федутенко, Ісаєв, другокурсники Літвін, Кузьміна, Зозуля), які все ще не закінчили зимову екзаменаційну сесію.

Нам здається, що час вже гостро поставити питання про ледарів. Навіщо вони нам?

Факультет вступає в гарячу пору сесії. Кожний повинен поставити питання до підготовки і складання екзаменів з усією серйозністю і відповідальністю.

Л. АНУПРІЄНКО.
наш кор.

Рішення XX з'їзду КПРС в галузі народної освіти знаменують новий етап у розвитку радянської середньої школи. Політехнічна школа повинна забезпечити ознайомлення учнів з основами головних галузей сучасного промислового і сільськогосподарського виробництва, тісно пов'язувати навчання з участю у продуктивній праці, виховувати в учнів комуністичне ставлення до праці. В результаті навчання і виховання у середній школі випускники повинні бути підготовленими до практичної роботи в народному господарстві, а також до навчання у вищій школі.

Якими шляхами практично вирішуються ці завдання? Слід сказати, що чіткого шляху ще немає. Однак вже є і твердо встановлені істини. Безсумнівно, наприклад, що основою здійснення політехнічного навчання є високий рівень загальноосвітньої підготовки учнів. Ось чому ми приділяємо багато уваги постановці учбово-виховної роботи по всіх предметах і в усіх класах.

В учбовій і позакласній роботі з таких предметів, як фізика, хімія, біологія, географія, математика, креслення, подаючи учням знання основ наук, ми показуємо, як використовуються ці знання в промисловості, в сільському господарстві, на транспорті, в побуті; висвітлюємо питання історії розвитку цих наук та

техніки; широко застосовуємо наочність у навчанні, притягуючи ілюстративний матеріал з практики.

Шляхом лабораторних робіт та практикумів ми даємо можливість учням не лише поглибити знання, але й одержати практичні навички в поводженні з приладами. Широко використовуємо кіно, діафілми.

Великого значення набули зараз учбові виробничі екскурсії учнів 4—10-х класів. З метою здійснення політехнічного навчання в учбовий план школи введені уроки ручної праці, заняття в майстернях, практикуми з машинознавства та сільського господарства.

На уроках ручної праці (по одній годині на тиждень) учні 1—4-х класів одержують практичні навички роботи з папером, матерією, деревом, вчать ліпити, шити, доглядати за кімнатними квітами, вирощувати городні культури. Частина учнів займається в гуртках умілих рук, у «Фабриці Діда Мороза» і т. д.

В 5—7-х класах учні щотижня працюють по 2 години у майстернях. Для цього кожного класу ділять на 2 підгрупи, з яких одна працює учбову четверть в столярній, а інша в той же час —

в слюсарній майстерні. В наступній четверті вони міняються.

Працюючи в майстернях, учні знайомляться з елементами технології обробки дерева, металу, одержують деякі відомості про матеріали, вчать працювати при допомозі столярних і слюсарних інструментів. В 7-му класі учні займаються також електромонтажними роботами. Для піднесення виховного значення роботи в майстернях ми ставимо перед учнями завдання продуктивної праці, наприклад, виготовлення наочних посібників, виконання господарських потреб школи, як виготовлення грабель, ящиків, рам, стендів, сап, указок, ремонт меблів і т. п.

В школі широко поставлено також ознайомлення учнів з сільськогосподарським виробництвом. Вони працюють на пришкольній ділянці, на полі селекційної станції та на її тваринницькій фермі, а влітку по 20 днів працюють в колгоспах, одержуючи практику по догляду за сільськогосподарськими рослинами. Щорічно ми проводимо у вересні шкільне свято врожаю, де підводяться підсумки роботи в галузі сільського господарства, а кращі юнати одержують премії.

У класах з виробничим навчанням учні на протязі 9 місяців щотижня працюють по 6 годин, а весною учні 8-х і 9-х класів ідуть на місячну практику на завод (6 годин у місяць). До кінця першого півріччя 10-й клас закінчує процес виробничого навчання, і учні здають залікові роботи на присвоєння розряду. Практика показує, що за 2,5 роки учень оволодіває знаннями і навичками, достатніми для присвоєння йому 3-го і 4-го розрядів.

Досвід показує також, що учні класів з виробничим навчанням не гірше встигають і по загальноосвітнім предметам. Переключення на протязі тижня з розумової праці до фізичної сприяє відновленню працездатності учнів.

На закінчення хочеться сказати, що хоч виконана нами робота в галузі політехнізації навчання ще й не відповідає всім вимогам, однак випускники нашої школи охоче йдуть працювати на підприємства, до верстату. Це говорить про те, що вони полюбили труд, високо цінують роботу кваліфікованого робітника.

І. ФЕДОРЕНКО,

директор середньої школи № 94

НА ДОПОМОГУ ВИПУСКНИКУ

3 досвіду здійснення політехнічного навчання в школі

Вирішення цих завдань практично вирішуються ці завдання? Слід сказати, що чіткого шляху ще немає. Однак вже є і твердо встановлені істини. Безсумнівно, наприклад, що основою здійснення політехнічного навчання є високий рівень загальноосвітньої підготовки учнів. Ось чому ми приділяємо багато уваги постановці учбово-виховної роботи по всіх предметах і в усіх класах.

В учбовій і позакласній роботі з таких предметів, як фізика, хімія, біологія, географія, математика, креслення, подаючи учням знання основ наук, ми показуємо, як використовуються ці знання в промисловості, в сільському господарстві, на транспорті, в побуті; висвітлюємо питання історії розвитку цих наук та

техніки; широко застосовуємо наочність у навчанні, притягуючи ілюстративний матеріал з практики.

Шляхом лабораторних робіт та практикумів ми даємо можливість учням не лише поглибити знання, але й одержати практичні навички в поводженні з приладами. Широко використовуємо кіно, діафілми.

Великого значення набули зараз учбові виробничі екскурсії учнів 4—10-х класів. З метою здійснення політехнічного навчання в учбовий план школи введені уроки ручної праці, заняття в майстернях, практикуми з машинознавства та сільського господарства.

На уроках ручної праці (по одній годині на тиждень) учні 1—4-х класів одержують практичні навички роботи з папером, матерією, деревом, вчать ліпити, шити, доглядати за кімнатними квітами, вирощувати городні культури. Частина учнів займається в гуртках умілих рук, у «Фабриці Діда Мороза» і т. д.

же хороше враження. Вона привернула увагу великої кількості слухачів. Були представники навіть місцевих десятирічок. Під час засідань на протязі всіх трьох днів зал був переповнений. Доповіді викликали багато запитань і жваве обговорення. Виступали як викладачі, так і студенти.

В Білоруському університеті є традиція організовувати факультетські конференції, як зовсім са-

мостійні з включенням до їх програми політичних доповідей. На конференції, учасницею якої я була, заслухувалися три доповіді, присвячені В. І. Леніну. При хорошій організації конференції це дало можливість великій кількості студентів прослухати ці доповіді. Позитивним явищем є й те, що доповіді зроблені студентами перших, других, четвертих курсів.

Взагалі треба сказати, що з спеціальними біологічними доповідями виступали переважно студенти молодших курсів. З 13-ти доповідей тільки 3 зроблені п'ятикурсниками. Це свідчить про те, що у БДУ до наукової роботи притягаються студенти вже з перших курсів.

Тематика, за якою провадилася робота біологічної секції, вдало сполучала питання теоретичного характеру з практикою.

Особливо хочеться відзначити той дружній прийом, який зустріли ми. Незважаючи на те, що я приїхала в Мінськ об 11-й годині вечора, мене зустріла велика група студентів, які провели до гуртожитку, де вже все було готове до зустрічі.

У вільний від роботи час для гостей організовувались екскурсії, культпоходи. Нам влаштували товариські проводи за участю не тільки студентів, але й декана, викладачів, усім гостям вручили подарунки. Я відіжджала як з рідної родини. І пам'ять про цю конференцію, про чудових товаришів залишиться надовго.

Л. ТАРАНЕЦЬ,
студентка V курсу біофаку.

Закінчується рік роботи теоретичного семінару географічного факультету. Всього в роботі семінару брало участь 26 викладачів та лаборантів. Темою їх самостійної роботи було вивчення політичної економії соціалізму. Поряд з цим декілька співробітників удосконалювали свої знання з питань історії КНРС.

Метод роботи теоретичного семінару полягав у тому, що кожний учасник самостійно по заздалегідь підготовленому плану вивчав основні питання політичної економії соціалізму. Один раз на місяць слухались 3—4 найбільш цікавих дискусійних доповіді. Теми цих доповідей рекомендувалися керівником В. О. Ковальновою. Як правило, кожна така доповідь викликала жваве обговорення і іноді траплялось так, що не вистачало призначеного для семінару часу.

За рік було проведено 7 семінарів, на яких заслухано 21 доповідь. Найбільш жавими були обговорення доповідей «Суспільна праця при соціалізмі», «Соціалістична система сільського господарства».

Частіше за всіх на семінарах виступали т. т. Гук, П'ятигорський, Проходський, Красильщиков, Нікітін, Бабич, Демченко. Велику допомогу в опрацюванні планів роботи, правильному доборі літератури та підготовці доповідей подала тов. Ковальова.

Були в роботі семінару й недоліки. Так, деякі доповіді іноді були занадто великими, через що не залишалось часу для їх обговорення.

Партійне бюро факультету основною формою конт-

КЛУБ АМАТОРІВ МУЗИКИ

Кілька місяців тому на фізико-математичному факультеті почав працювати КАМ — клуб аматорів музики. Організатори цього клубу поставили собі за мету виховати хороший смак до музики, навчати любити та розуміти музику, цінувати її, навчатися відрізняти справжнє мистецтво від фальшивого, підробленого. Основне завдання клубу — пропаганда класичної оперної, камерної та кращих зразків легкої музики. Вже були проведені концерти-лекції про життя та діяльність Гріга, Чайковського, до 100-річчя з дня смерті Глінки був проведений концерт з його творів, влаштували і концерт італійської музики.

В програмі звичайно використовуються грамплатівки. Деякі члени клубу самі добре грають та співають, знають історію музики.

А. ПРОСТАКОВ.

ролю над самостійною роботою зробило тільки семінари і зовсім забуло про індивідуальні розмови, перевірку конспектів та ін.

Вивчення політичної економії соціалізму допомогло нам краще зрозуміти події, що відбуваються в нашій країні, джерело наших успіхів, дало можливість яскравіше уявити доцільність і необхідність перебудови керівництва промисловістю та будівництвом на даному етапі їх розвитку; допомогло викладачам в їх лекційній та науково-дослідницькій праці.

Опрацювавши тези доповіді М. С. Хрушова, колектив співробітників факультету намітив ряд заходів, що в якійсь мірі будуть сприяти швидшому здійсненню перебудови керівництва промисловістю і будівництвом. Основним з цих заходів є зобов'язання кафедр дати в найближчий час економічну характеристику Харківського економічного району. В зв'язку з цим намічається перебудова наукової тематики робітників кафедр, виробничої практики студентів, районів та характеру експедиційних робіт на факультеті.

С. ПРОХОДСЬКИЙ.

Перша спартакіада історичного факультету

Наприкінці квітня на стадіоні «Локомотив» відбулась перша спартакіада історичного факультету з легкої атлетики. В ній взяли участь команди курсів нашого факультету і фізмату. Від історичного факультету виступало 83 студенти. Найчисленнішими були команди II і III курсів (фіз-орги Лисак та Заярний).

В результаті гострої дводенної спортивної боротьби перше місце і перехідний кубок факультету з легкої атлетики завоювала хороше організована, дружна команда III курсу, що зуміла набрати 123,5 очка. Лише в силу поганої дисципліни другокурсників, частина яких не з'явилась на змагання на чолі з комсоргом Міхеєвим, ця сильна за своїм складом команда зайняла друге місце.

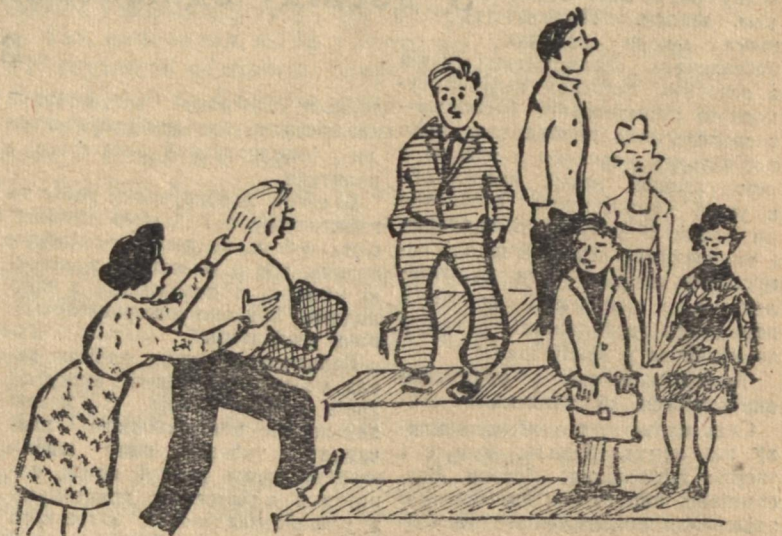
III місце дісталось першокурсникам (97,5 очків), IV місце — четвертому курсу (28 очків).

І це дуже добре, що спортом почали займатися майже всі студенти. Нам здається, що такі спартакіади не завадили б проводити на кожному факультеті — вони притягають багато учасників, викликають великий інтерес. Ці спартакіади дозволяють виявити здібних спортсменів, що потім розпочнуть регулярно відвідувати центральну секцію легкої атлетики ХДУ.

Подібні спартакіади — один із засобів підняття любові до спорту в усьому університеті.

ОСТРАСЬ, БЕРЕЖНИЙ,
СКУПЧЕНКО, МІЛЬНЕР,
студенти історичного факультету.

По сторінках газети радіофізиків „Сигнал“

Так збирався наш хор.

Ректорат, колектив історичного факультету і громадські організації Харківського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. О. М. Горького висловлюють співчуття доценту С. М. Королівському з приводу тяжкої втрати — смерті дружини

МАРІЇ КОСТЯНТИНІВНИ.

ОБГОВОРЮЄМО СТАТТЮ „ІДЕЇ ТА РУКИ“

ТАК ПОДІЛЯТИ НЕ МОЖНА

У статті П. Костюка перш за все впадає в вічі надмірно різкий поділ науковців на тих, що мають ідеї і тих, що є лише руками. Справді ж справа стоїть не так, в статті мова йде про руки кваліфіковані, руки, наприклад, старших лаборантів, а в наших умовах це руки людей з вищою освітою.

Нам здається недоцільною така диференціація науковців. Висування цінної цікавої наукової ідеї не може бути прерогативою якоїсь однієї наукової касты. Вірно, що наукові ідеї частіше виникають у людей з певним стажем, науковим багажем. Але хіба не можна їх чекати і від наукової молоді, від тих, що своїми руками реалізують поки що чужі ідеї?

З другого боку, хіба це так уже й погано, якщо перевантажений ідеями науковець захоче власними руками (бо, може, наспригність чужих рук він не покладається) перевірити свої міркування?

Щодо думки, що нашому міцному університетському колективу не вистачає мо-

лодшого наукового складу — ми цілком до неї приєднуємось. Ось на хімічному факультеті, незважаючи на те, що всі лаборанти з спеціальною освітою, у вільний від учбової роботи час активно працюють над науковою тематикою, хоч є і ряд лаборантів, що займається виключно науковою роботою — все ж є ряд проблем і тем, які чекають своєї черги. А час іде, проблеми втрачають актуальність або розв'язуються поза стінами нашого університету. До речі, слід відзначити, що розподіл між кафедрами молодших наукових кадрів, звільнених від учбової роботи, — дуже нерівномірний.

Кафедра органічної хімії, наприклад, може вести роботу розгорнутим фронтом, бо там на кожного доцента припадає 1—2 помічники, а на інших кафедрах — їх немає зовсім. Це питання не повинно пройти повз уваги Вченої ради факультету.

М. НОВАКОВСЬКИЙ, Я. АДАМОВИЧ,

доценти.

НА СЕМІНАРАХ УНІВЕРСИТЕТУ

Вивчення методів роботи з радіоактивними ізотопами

За наказом Міністра вищої освіти СРСР при кафедрі фізичної хімії університету організовано республіканський семінар по вивченню методів роботи з радіоактивними і стабільними ізотопами. Семінар розрахований на наукових співробітників вищих учбових закладів, науково-дослідних інститутів і промислових підприємств.

Нові методи хімічних досліджень і, зокрема, застосування методів радіоактивних індикаторів у фізичній і аналітичній хімії в університеті використовують уже близько десяти років. У цій галузі науковці університету

набули вже певного досвіду і тому назріла потреба поширити цей досвід і на інші наукові заклади та промислові підприємства.

Наукове керівництво курсами здійснює член-кореспондент Академії наук УРСР професор М. А. Ізмайлов. Термін навчання на курсах — шість тижнів. Навчання проводиться за 36-годинною тижневою програмою.

Учасники семінару слухають не лише теоретичні курси, а й самостійно виконують практичні лабораторні завдання, опановуючи та-
ким чином, новими мето-

дами хімічних досліджень.

Перший і другий потоки вже закінчили роботу. У першому потоці навчалися представники харківських інститутів: політехнічного імені В. І. Леніна, автотранспортного, інженерів залізничного транспорту імені С. М. Кірова та інших, а також заводів: «Серп і молот», велосипедного, елеваторного устаткування і будівельних деталей.

У другому потоці навчалися представники Київського політехнічного інституту, Київського технологічного інституту харчової промисловості, Одеського технологічного

інституту, Львівського, Одеського та Ужгородського університетів, Харківського стоматологічного інституту, Львівського політехнічного і лісотехнічного інститутів, Вінницького медичного інституту, Запорізького інституту удосконалення лікарів та інші.

Так нові методи досліджень, що мають сприяти технічному прогресові у промисловості і вищому рівню науково-дослідної роботи у вузах країни, стають надбанням багатьох наукових працівників. З 7 травня розпочав роботу третій потік.

П. КОСТЮК.

Заступник редактора Л. ГЕЛЬФЕНБЕЙН.